

حکایت‌های فلسفی

اسطوره‌های یونان باستان

میشل پیکمال

تصویرگر: سورن میله

ترجمه مهدی ضرغامیان

نشر آفرینگان: ۱۰۰

سرشناسه: پیکمال، میشل

Piquemal, Michel

عنوان و نام پدیدآور: حکایت‌های فلسفی: اسطوره‌های یونان
باستان / میشل پیکمال؛ تصویرگر سورن میل؛ ترجمه مهدی ضرغامی.
مشخصات نشر: تهران: آفرینگان، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص.: مصور.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۹۴-۸۹-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Fables mythologiques des heros
et des monstres

موضوع: اساطیر یونانی — داستان‌های نوجوانان

موضوع: داستان‌های آموزنده

شناسه افزوده: میل، سورن، تصویرگر

شناسه افزوده: Millet, Séverin

شناسه افزوده: ضرغامیان، مهدی، ۱۳۴۴ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ج ۸۶/پ ۷۸۲/ BL

رده‌بندی دیویی: ۲۹۲/۱۳ [ج]

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۸۴۱۱۱۱

این کتاب ترجمه‌ای است از:

**Fables Mythologiques Des Héros
Et Des Monstres**

Michel Piquemal

Illustré par Severin Millet

Albin Michel, 2006

انتشارات آفرینگان

تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید، کوچه مبین،

شماره ۴، تلفن ۶۶ ۴۱ ۳۶ ۶۷

آماده‌سازی، امور فنی و توزیع:

انتشارات ققنوس

میشل پیکمال

مکایات‌های فلسفی

اسطوره‌های یونان باستان

تصویرگر: سوزن میله

ترجمه مهدی ضرغامیان

چاپ اول

۱۶۵۰ نسخه

پاییز ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است

ISBN: 978-964-7694-89-6

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۹۴-۸۹-۶

۳۵۰۰ تومان

فهرست

- ۷.....از اسطوره تا فلسفه
- ۱۱.....ژئوس و آفرینش جهان
- ۱۲.....پرومنه، یار انسان
- ۲۵.....دوکالیون، پیرها و طوفان
- ۳۱.....هدیه آتنا به یونان
- ۳۵.....فائتون و ارایه خورشید
- ۴۳.....هراکلس و هیولای نه سر
- ۴۹.....هراکلس و جامه یسوس
- ۵۵.....پرسه، پسر باران طلا
- ۶۵.....سیزیف و مجازات جاویدان
- ۶۹.....تانتال و عذاب خواسته‌ها و تمایلات
- ۷۳.....آراکنه، ریسنده‌ای برای جاودانگی
- ۷۹.....آریون و دلفین‌ها
- ۸۳.....میداس و گوش‌های الاغ
- ۹۱.....تیزه و ریسمان آریان
- ۹۹.....ایکار، انسان پرنده
- ۱۰۵.....آشیل و انتخاب سرنوشت
- ۱۱۱.....پگاز و بلروفون
- ۱۱۹.....اودیپ در زندان سرنوشت
- ۱۲۲.....آنتیگون، زنی در برابر بی‌عدالتی

از اسطوره تا فلسفه

مردم همه جوامع اسطوره‌هایی دارند. هندوها با ودایشان، ژاپنی‌ها با کوجیکیشان و یهودی‌ها و مسیحی‌ها با کتاب مقدسشان شناخته شده‌اند. یونانیان باستان نیز از این قاعده مستثنی نبودند و جهانی اسطوره‌ای داشتند. این جهان مجموعه پیچیده‌ای از حکایات و روایات بود که به شرح رابطه انسان‌ها و خدایانی می‌پرداخت که مردم دوران باستان به آن‌ها اعتقاد داشتند.

نقش اولیه اسطوره‌ها شرح چگونگی پیدایش جهان در نگاه مردم هر سرزمین است و به پرسش اساسی و همیشگی آدم‌ها پاسخ می‌دهد: «ما از کجا آمده‌ایم؟» یونانیان باستان از جهانی سخن می‌گفتند که به دست زئوس آفریده شده و باران خشم او این جهان را ویران ساخته است و ما بازماندگان آن حادثه‌ایم. حادثه‌ای که می‌تواند طوفان نوح کتاب مقدس را به یاد آورد. بدون تردید، روایت این حادثه متعلق به دو سنت متفاوت است، اما هر دو توأمان تمدن امروز را تغذیه می‌کنند. اما یونانیان پس از تدبیر در باب منشأ زندگی خود، باز

باید بدانند چگونه در این جهان زندگی کنند و خدایانی که به آن‌ها معتقدند، کدام آزادی‌ها را بر آن‌ها روا می‌دارند. از این رو، همهٔ اسطوره‌ها قهرمان‌هایی دارند. این قهرمان‌ها برای آدمیان الگو بوده‌اند. ماجراهای آن‌ها به نحوی توانایی‌ها و امکانات محدود آدمی را به رخ می‌کشد. بنابراین اسطوره‌ها غالباً مضمون فیلم‌نامه‌های جاودانه‌ای را تشکیل می‌دهند که در آن‌ها قهرمان‌ها به ما درس زندگی می‌دهند.

وقتی اورفه در جستجوی اوریدیس به دوزخ می‌آید، می‌توان گفت تصویری از اعتراض ما در برابر از دست دادن یکی از نزدیکانمان است. همچون تصویری در آینه درمی‌یابیم که نمی‌توانیم از این مصیبت بگریزیم و به لزوم پذیرش دردناک آن تن می‌دهیم. وقتی پرسه، هراکلس یا تِزه با هیولاهایی عجیب‌الخلقه درمی‌افتند، مبارزهٔ همیشگی انسان را با عناصر طبیعی و نیز با طبع وحشی و شروزی که در اوست می‌بینیم. بدین جهت است که همیشه در برابر قهرمان‌ها هیولایی است تا با آن‌ها بجنگند. این هیولاها نماد همهٔ موانعی‌اند که انسان باید بر آن‌ها پیروز شود تا تمدن خود را بسازد. اما انجام دادن این کار قربانی هم می‌خواهد. گاهی بهایی که باید برای آن پرداخت بسیار سنگین است. برخی از قهرمانان اساطیر مانند اولیس، تِزه، پرسه، رازون، هراکلس و... به روشنی این موضوع را بازمی‌نمایانند.

برای این که جامعه انسانی انسجام داشته باشد، باید قوانین برقرار باشند و رعایت شوند. اسطوره‌ها این موضوع را نیز به ما می‌آموزند. کسانی که قواعد را زیر پا می‌گذارند، تنبیه می‌شوند، چنان که آراکنه و فائتون و تانتال تنبیه شدند.

جهان اسطوره‌ای یونان فهرستی واقعی و نمادین از قواعد رفتاری درخور توجه است.

بسیاری از مسائل فلسفی (محدودیت‌های آزادی، عدالت و بی‌عدالتی، میل به جاودانگی، چگونگی رویارویی با مرگ،...) در اسطوره‌های یونان مطرح شده‌اند و پرسش‌های آن‌ها همواره تازگی خود را حفظ کرده‌اند.

اما جنبه روان‌شناسانه اسطوره‌ها نیز مهم است. قهرمانان اسطوره‌ها که در آستانه جوانی به سر می‌برند، در پی فهمیدن اسرار زندگی‌اند تا در جایگاه انسانی موقعیتی به دست آورند. پایه‌گذاران روانکاوی اسطوره‌های اودیپ، ایکار و تانتال را سنگ محک تعالیم خود می‌دانستند.

اما ورای این دلمشغولی‌ها و تأملات علمی، در خواندن این حکایت‌های خارق‌العاده سرانجام همان لذتی را می‌بریم که آدمیان طی هزاران سال برده‌اند.

میشل پیکمال